

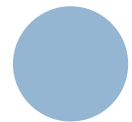

VZTAH STÁT – NEZISKOVÝ SEKTOR

FINANCOVÁNÍ NO Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ

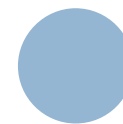
VZTAH STÁT – NEZISKOVÝ SEKTOR, VEŘEJNÉ FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

- Teoretické přístupy k vztahu stát–neziskový sektor
- Zdroje neziskových organizací (Zaostřeno na veřejné)
- Veřejné financování neziskových organizací
 - Přímé
 - Nepřímé
- Státní dotační politika ČR vůči NNO
 - Vývoj
 - Oblasti a trendy

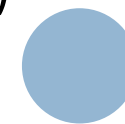
TEORETICKÉ PŘÍSTUPY

- Teorie vládních a tržních selhání (*Government/Market Failure Theory*)
- Teorie důvěry (*Trust Theories*)
- Teorie vzájemné závislosti (*Interdependence theory*)
- 3 režimy Sociálního státu (*Welfare State*) podle Esping-Andersenovi typologie
- Salomon-Anheierova teorie společenských kořenů moderní občanské společnosti (také jako teorie sociálních zdrojů (*Social Origins Theory*))
- 3rd party Government

Poskytovatelé veřejných služeb

Veřejné organizace	Soukromé neziskové Organizace	Ziskové organizace
<ul style="list-style-type: none">❑ Politické rozhodnutí❑ Příspěvkové organizace❑ Státní podniky	<ul style="list-style-type: none">❑ Dobrovolné rozhodnutí❑ Sdružení❑ Obecně prospěšné společnosti❑ Církevní organizace	<ul style="list-style-type: none">❑ Ekonomické rozhodnutí❑ Obchodní společnosti❑ Fyzické osoby (podnikatelé)

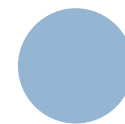

Praktické důsledky vztahu státu a NS

- Činnost státu a činnosti organizací NS (výlučná, komplementární, alternativní)
- Od spolupráce po konflikt, včetně varianty neutrality
- Oblasti ovlivnění NS (nadání, zájmová činnost, poskytování veřejných služeb)
- Organizace neziskového sektoru ovlivňují činnost státu (veřejným připomínkáním legislativních návrhů, lobbingem, generováním odborníků)
- Stát ovlivňuje činnost organizací neziskového sektoru (legislativně, finančně)

DŮVODY FINANCOVÁNÍ NO Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ

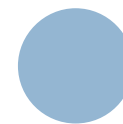
- ve funkcích a rolích NO společensky žádoucích;
- v existenci mikroekonomických selhání trhu (čili nedostatečné zabezpečení statků, které trh není schopen produkovat nebo je neprodukuje v optimální míře), zneužívání dominantního postavení, v existenci externalit či asymetrie informací apod.;
- v existenci heterogenní poptávky mající za následek selhání státu v zabezpečování veřejných statků a služeb pro jedince a skupiny s minoritními preferencemi;

DŮVODY FINANCOVÁNÍ NO Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ

„...Je věcí státu, v jaké míře svěří své úkoly státním organizacím, nebo občanským organizacím... Je tedy věcí vzájemné důvěry mezi státem a příslušnou občanskou organizací při převedení služeb mimo státní sféru. Občanská organizace musí svojí činností přesvědčit o tom, že je schopna služby zajišťovat, a to za finančních a věcných podmínek daných státem, a na druhé straně stát musí přesvědčit o úmyslu tyto služby příslušné občanské organizaci svěřit. V tomto směru je nesmírně důležité vybudovat důvěryhodnost občanských společností, protože v mnoha případech se ukazuje, že tyto společnosti zajišťují potřebné služby na daleko vyšší úrovni, jelikož je zde přímý prvek osobní účasti a snahy na vysoké úrovni. Vyplývá to hlavně z toho, že společnosti jsou ustavovány z osob, které považují poskytování služeb za poslání a ne za zaměstnání...“.

(MF ČR, online)

ZDROJE

- **Charakter zdroje** : finanční X nefinanční prostředky
- **Geografický původ zdroje** : domácí X zahraniční
- **Původ prostředků organizace** : interní (hospodářská činnost, členské příspěvky) X externí (veřejné, soukromé)
- **způsobu nabytí** : přímé X nepřímé

VÝNOSY NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Nejnovější údaje:

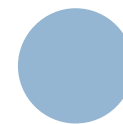
Viz SÚNI

Zdroj: ČSÚ (2012)

Za rok 2008:

Viz příložený dokument.

Zdroj: ČSÚ (2010) - upraveno

VEŘEJNÉ ZDROJE - PŘÍMÉ

- státní rozpočet (dotace a veřejné zakázky),
- ostatní veřejné rozpočty (dotace a dary a veřejné zakázky),
- zdroje Evropské unie (EU) prostřednictvím státního rozpočtu (dotace a zakázky),
- komunitární programy EU,
- zahraniční zdroje (mimo EU), aktuálně například Program švýcarsko-české spolupráce
- nebo Finanční mechanismy Evropského hospodářského prostoru a Norska,

- Nadační investiční fond (neaktuální)

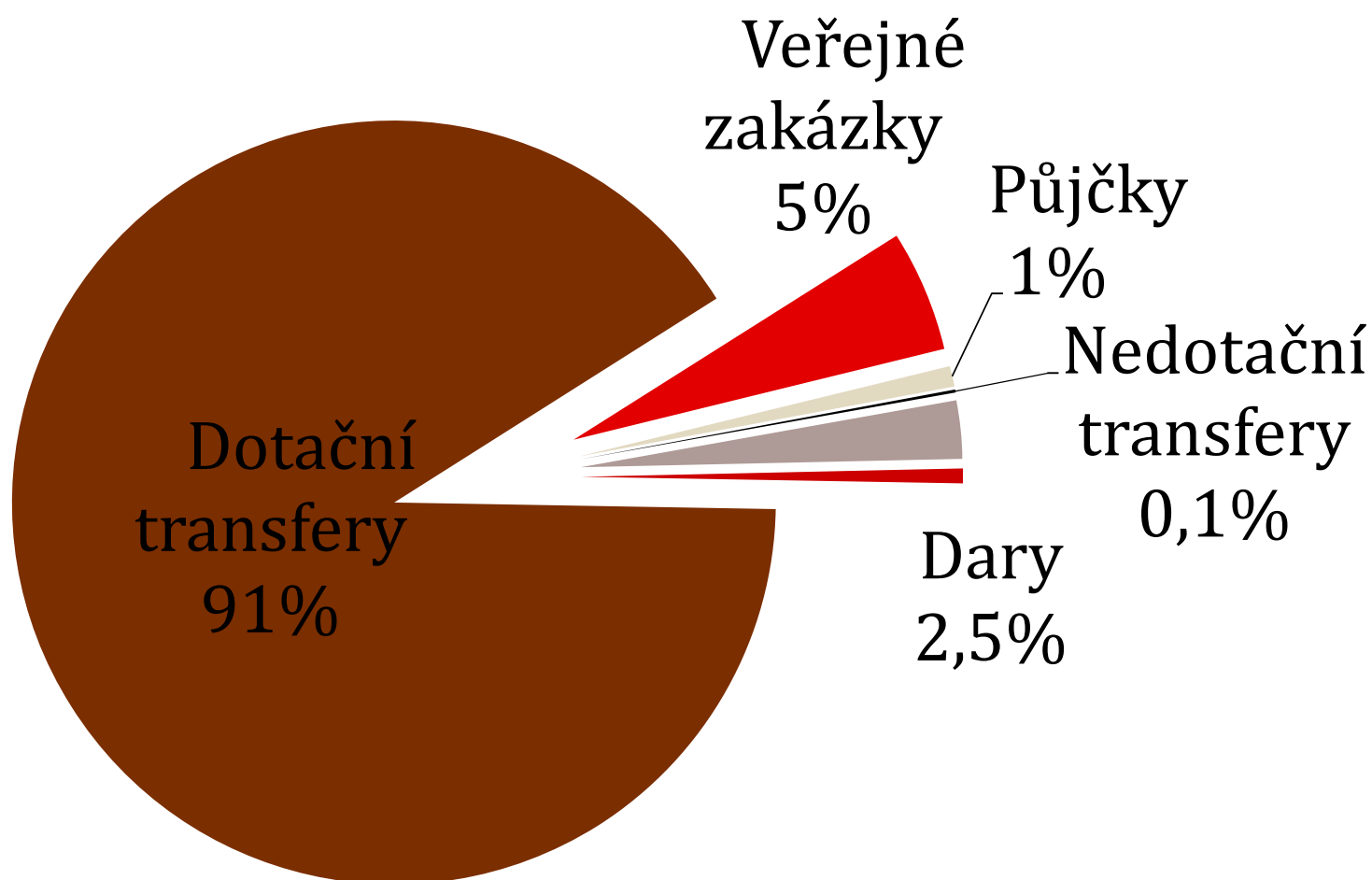

Financování z veřejných rozpočtů

Financování - přímé	stát	kraje	obce
dotace	☒	☒	☒
veřejné zakázky	☒	☒	☒
dary: finanční a materiální		☒	☒
půjčky (přímé i nepřímé)	☒	☒	☒

Podíl nástrojů pro řízení financování NNO z veřejných rozpočtů v roce 2008 (v %)

Financování z veřejných rozpočtů

- ❑ NNO v roce 2008 dosáhly na 11 mld. Kč z veřejných rozpočtů.
- ❑ Více, jak 90 % příjmů z veřejných rozpočtů tvoří pro NNO dotace, které jsou z více než 60 % alokovány ze státního rozpočtu.
- ❑ NNO se podílejí na jednotlivých nástrojích financování z úrovní veřejné správy v jednotkách procent (na dotacích (3,5%), na veřejných zakázkách (0,9%), na půjčkách (6,1%)).

**Velikost a podíl finančních
prostředků poskytnutých NNO
z veřejných rozpočtů v roce 2008
podle nástroje financování**

**Velikost finančních prostředků
poskytnutých NNO z výdajové stránky
veřejných rozpočtů v roce 2008 dle
oblasti a rozpočtu**

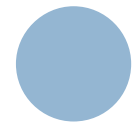
Viz příložený dokument

PÍMÝ ZP SOB FINANCOVÁNÍ NNO Z VE EJNÝCH ZDROJ

Role NNO

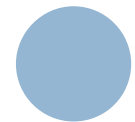
- jako významná a specifická v dílčích oblastech veřejných služeb pro obyvatelstvo např. vybrané sociální, zdravotní a jiné služby i v oblasti tělovýchovy a zájmové činnosti;
- jako alternativního poskytovatele ve veřejných službách např. jako je vzdělávání či kultura;

PÍMÝ ZP SOB FINANCOVÁNÍ NNO Z VE EJNÝCH ZDROJ

Role NNO

- jako nejdůležitějšího (popřípadě výhradního) poskytovatele úzce specializovaných veřejných služeb např. u humanitární zahraniční pomoci, multikulturní činnosti, integrace romské populace či ekologické osvěty;
- jako důležitého (popřípadě výhradního) poskytovatele marginálních segmentů veřejných služeb označované jako ostatní činnosti či činnosti jinde nezařazené v rámci jednotlivých odvětví

Financování NNO z veřejných rozpočtů.

Přímé financování

- ❑ Prakticky realizováno několika veřejnými politikami
- ❑ jednou z nich je Státní dotační politika ČR vůči NNO (SDP)
 - ❑ Příjemci
 - ❑ Oblasti podpory
 - ❑ Praktické naplnění SDP (Podpora činnosti NNO, Nákup veřejných služeb, Naplnění meziresortních politik, Naplnění resortních politik, Ostatní politiky)

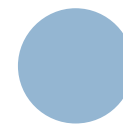
Financování z veřejných rozpočtů

Financování ě nep ímé	stát	kraje	obce
slevy na daních	☒		
úlevy od správních poplatků	☒	☒	☒
úlevy od místních poplatků		☒	☒
prodej a pronájem majetku v symbolické či netržní ceně		☒	☒
Odpuštění, snížení sankcí, splátek	☒	☒	☒
pracovní čas zaměstnanců úřadu pro potřeby organizace.			☒
využití komunikačních a propagačních kanálů úřadů	☒	☒	☒

Nep ímá podpora od obcí

Nej ast ji možnost využití komunika ních a propaga ních kanál

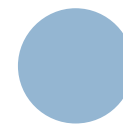
- “ ve form obecního rozhlasu (69 %),
- “ obecní nást nky (69 %)
- “ nebo na webových stránkách (71 %) obce.

Nep ímá podpora od obcí

Druhou nej íast ji poskytovanou skupinou podpor je zap j ení majetku a zdroj obce ve form

- “ pronájmu prostor zadarmo í v symbolické cen (63 %),
- “ p j ení technického a jiného vybavení obce (55 %)
- “ pracovní as zam stnanc ú adu pro pot eby organizace (43,5 %).

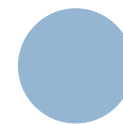
Nep ímá podpora od obcí

T etí skupinou jsou

- “ v cné (37 %) a
- “ finan ní (35,5 %) dary.

Nejmén ásto pou0ívanou skupinou jsou

- “ osvobození od placení místních poplatk (16 %)
- “ slevy na dan z nemovitostí (6 %).

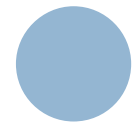

NEPŘÍMÁ PODPORA OBECNĚ

Významné zdroje pro NNO jsou i nepřímé způsoby financování NNO, které se nepromítají do příjmové stránky NNO.

- ❑ služby poskytnuté NNO aniž by za ně musela platit (nájmy, reklama, půjčky apod.)
- ❑ či bezplatně odvedená práce dobrovolníky.

(V roce 2008 neziskové instituce sloužící domácnostem získaly bezplatnou dobrovolnou práci ve výši 6,3 mld. Kč).

DOTACE NNO Z VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ

- Státní dotační politika ČR vůči NNO

Viz příložený PPT dr. Frišenské

- Prezentace výsledků Rozboru financování NNO z veřejných rozpočtů v roce 2011

viz příložené PPT

